

LEGERS DER LUCHTEN.

Altijd heerlijk is de hemel, die zich uitspant over d' aard. Soms welft hij zich als wijde koepel, blauw zich buigend, van kim tot zenith en van zenith tot kim, opstijgend tot onpeilbre hoogten, uitbreidend tot onmeetbre verten. Gouden praalt daaraan de zonne, langzaam trekkend langs haar baan, zegen gietende over 't aardrijk, gloed en rijkdom en kracht en sterkte en leven en schoonheid en welvaart en vreugde, en de harten vervullend met dankbare blijdschap. En 't blauw des hemels wijzigt zich naar d' afstand van de zon, van purper, rood doorschijnend, tot bleekblauw, bijna wit. Het is een heerlijkheid, op schoonen zomerdag dien hemel aan te staren, maar even heerlijk is het blauw, als vorst de dampen doet verstijven tot sneeuw, die d' aarde kleedt met pracht en witter nog schijnt door het blauw van den hemel, dat kaatst op het schitterend kleed.

Maar heerlijk ook is 't spel der wolken.

De damp, onzichtbaar opgetrokken uit zee en plas en wei en woud, verdicht zich in de koele hoogten en vormt het wisslend wolkendek.

Daar trekken ze voort, de legers der luchten, schuivend en drijvend achter elkander, door krachtige winden gedreven in eindlooze, rustlooze vaart. Ze buigen het hoofd en neigen zich alle, dezelfde richting steeds zoekend, dezelfde houding steeds nemend, naar de wil van den wind het hun zegt. Voort trekken ze, rollen ze, voort langs 't gewelf; en 't oog, dat ze volgt, wordt niet moede van 't staren, waar telkens de vormen verschillen van wat reeds voorbijtrok. En 't lijkt wel, of 't einde niet komt. Het aantal schijnt steeds te vermeederen, zoolang als de dag duurt; en nadert de nacht, ook dan nog als donkre gevaarten voltooien de wolken hun omtocht, als moesten ze omreizen den aardbol.

En dan weer staaplen zich de wolken op tot hooge berglandschappen. Berg staat daar achter berg, beneden blauw en grauw, als was de voet bewassen met geboomt en struik; en boven wit en blank, als waar zich de eeuwige sneeuw geworpen heeft op den rug der gletschers, die blinkend en buitlend het hoofd opheffen hoog boven de vlakten. En langs den rand dier hoofden, daar vormt de zon haar gouden, de maan haar zilvren randen, die schitteren en glanzen en 't starend oog verrukten, en gissen doen, dat d' achterzijde van 't gansche wolkgevaarte van louter goud of zilver, van louter gloed zal zijn, van ongezienen rijkdom.

Maar heerlijk is ook 't fijn gewolk, dat hoog zich heft in ijle lucht, zóó ver, dat voor dien blik schier de afstand niet te schatten is. Witblauw de luchten, blauwwit ze wolken, strekkend in strepen, languit gerek, spannend zich ver van het Westen naar 't Oosten, waaiend hun franjes in schuine lijn. Windveeren noemen ze de menschen, die storm of harden wind verwachten, wanneer ze 't strepenwerk aanschouwen. Maar soms ook wordt het oog gestreeld door 't bont gewar van kleine wolkjes, een mozaïek hier vormend als van kleine steentjes, in grillige veelvormigheid verspreid en toch een fraai geheel uitmakend; en daar in rijen op zich stellend, als schaapjes, door geen herder ooit geleid, of als het bont gevedert op den rug der vogels in regelmaat zich scharend langs de lucht. En telkens toch verandrend van gelid en orde, dat het oog niet moede wordt het bonte spel te aanschouwen.

't Is altijd schoon, dat wolkenspel, geen dag gelijk den voorgren dag, en elken dag, elk uur verandrend en vervormend. Hoe grootsoch is d' onweerswolk. Loodgrauw hangt ze neer, sombre voorgevoelens wekkend, waar ze woelt en werkt en wervelt, als verzamelend haar krachten voor den aanval, dien ze voorheeft. Straks zendt zij haar

boden voor zich uit: kleine vlokkenwolkjes, voort zich spoedend, door onzichtbre kracht gedreven, trekkend of ze zelf hun weg wel weten, en hun plaats wel kennen. Straks volgen de gele, de booze wolken, die rammlend en reutlend den hagel doen vallen op 't rijpende koren, op bloeienden boomgaard. Dan volgen de grauwe, die weldoen en zegnen, die regen doen druppelen en huppen en spatten, die d' akker en 't weiland weer laven, en frischheid en schoonheid weer brengen aan 't landschap.

En vroolijk weer is 't gezicht van de gespleten wolkenformaties, waar 't zonnelicht gelegenheid kan vinden, door tal van openingen heen te boren, zoodat haar licht als rechte stralenbundels het aardrijk kan bereiken, of traag zich in de lucht verliest. 't Is of een stralenkrans de lucht omgeeft, in schoone kleur en statige rechtlijnigheid.

Ja, altijd heerlijk is het spel der luchten. Maar 't schoonst toch in den vroegen morgen of in den laten avond. Dat schoon is zeldzaam, zooals al wat waarlijk schoon is. Een enkele maal vertoont ons d' avondhemel, en ook het vroege morgenuur, een schouwspel, wonderlijk in glans en gloed. Een schouwspel, vreemd, alsof 't niet van deez' aarde was.

De zon ging pas ter kimme, en met haar roode stralen bereikt ze nog de wolkjes, die in het Westen zweven. Daar zijn ook grooter vlokken, niet meer door 't licht bereikt; ze lijken zwaar en donker. Maar talrijk zijn de kleine, de tedre, lichte wolkjes, die volop zich nog baden in 't scheidend zonnelicht. Ze strekken zich in lagen, in zacht gebogen lijnen, en d' eene schijnt steeds verder dan de andre weg te zijn. En eensklaps meent het oog, dat daar een landschap ligt op hooger vlak, een land met heuvelachtigen bodem, en met een eigen wolkendek. Die bodem is verguld door 't zonnegoud gelijk dat hooge wolkendek, en 't oog staart naar een verre kim, die wazig zich verliest in d' afstand der oneindigheid. Een gouden poort, die droomen doet van wat daarachter zich verschuilen mag, niet door het oog gezien. Een gouden heerlijkheid, te schoon voor de aard, waar 't zuchtend hart den hemel zich verbeeldt en meent zijn gouden straten en zijn glazen zee met vuur gemengd, in ijle verte te ontdekken.

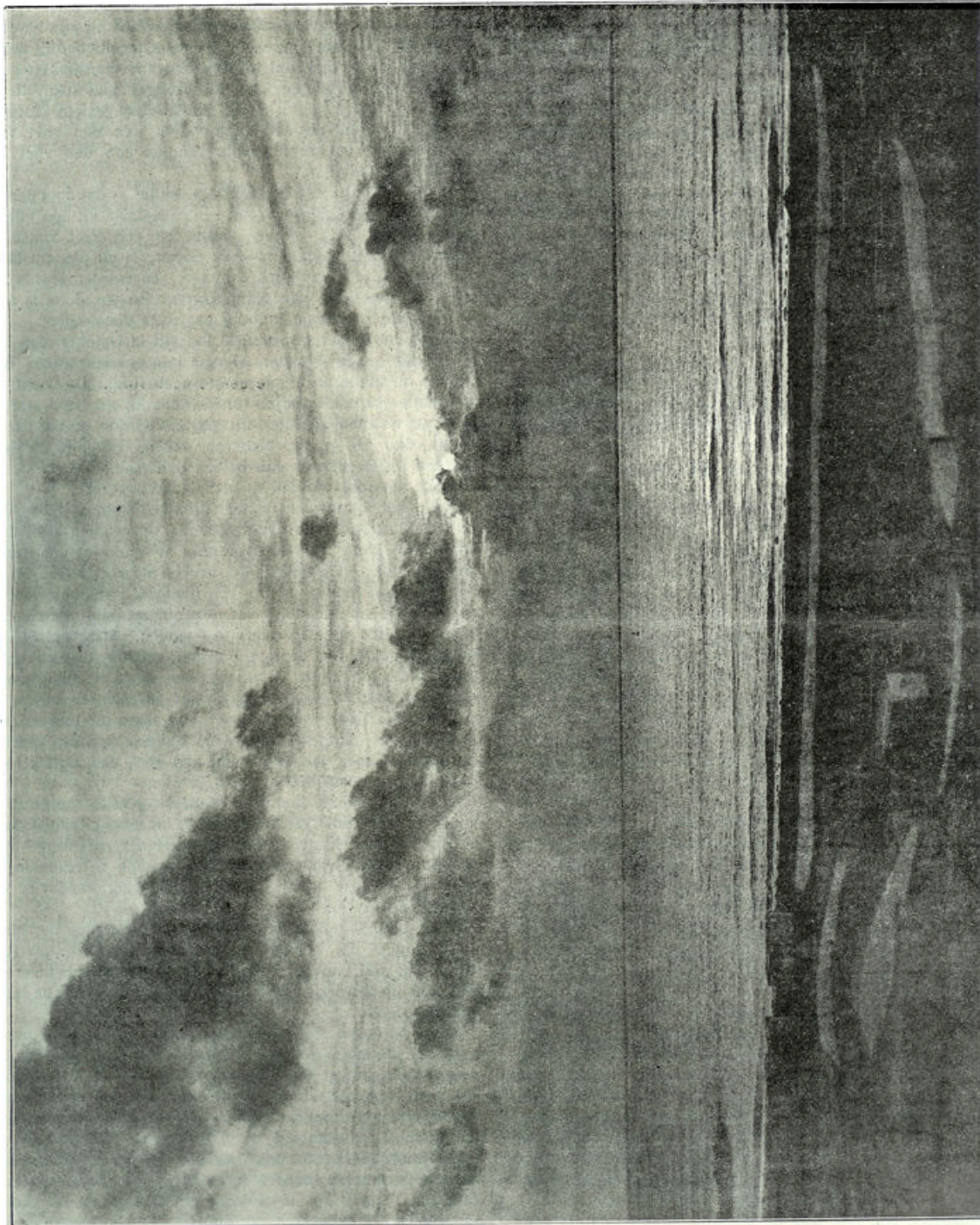
Te schoon voor de aarde! Aanbiddend zwijgt, wie 't heerlijk schouwspel gadeslaat. Aanbiddend zinkt hij neer en zwijgend brengt hij hulde den grooten Schepper der natuur, die met een enklen waterdruppel en een enklen lichtstraal zulke tafereelen kan vormen, waarbij al 't schoon, dat schilders konden scheppen, in 't niet verzinkt als machtloos pogen.

O, zie dat heerlijk hemelschoon aan 't strand der zee, die in haar kabbelende golfjes geen spiegelbeeld kan geven van wat daar boven 't hart verrukt, maar die een zilvervlak vertoont, waarin al 't licht zich spiegelt als een enkel licht, dat dartel speelt op kleine golfjes. Een majesteit daar boven in de luchten, een rustig schoon beneden op de golven. Een dubbel schoon, waarop de blik wel uren lang zou willen staren, vergetend al de droefenis der aard en badend zich in heerlijkheid van licht.

Maar verder zinkt de zon; haar licht bereikt niet meer de wolken, en eensklaps is het vuur gebluscht, en al het schoon verdwenen en maakte plaats voor effen grijzen avondhemel. 't Was al te schoon, het mocht niet duren. Maar profetie en voorspel van wat in hooger zin eens 's hemels heerlijkheid zal wezen. Loof Hem, mijn ziel, die 't licht zijn schoonheid gaf, die 't luchtruim vulde met Zijn werk, en die u voorsmaak geeft van hooger heil, bij Hem bereid.

A. L.

Naar een kunstofoto van W. C. Boelsums.